PHẬT THUYẾT ĐẠI THỪA VÔ LƯỢNG THỌ TRANG NGHIÊM,
THANH TỊNH, BÌNH ĐẲNG GIÁC KINH

Phúc giảng lần thứ hai: Cô Lưu Tố Vân

Thời gian: 24/11/2020

Địa điểm: Tiểu viện Lục Hòa

Tập 8

Chư vị đồng tu tôn kính, xin chào mọi người, A-di-đà Phật!

Hôm nay chúng ta tiếp tục kể câu chuyện về vị thủ tọa đệ tử của Thích-ca Mâu-ni Phật, ngài Xá-lợi-phất. Đức Phật nói với vị Tỳ-kheo hủy báng Xá-lợi-phất rằng: "Lỗi hủy báng trưởng lão của ông bây giờ không thể sám hối, ông không biết suy nghĩ cho sự hòa hợp của tăng đoàn, ông cố ý muốn khiến cho tăng đoàn xảy ra tranh chấp, nếu như ông không thành thật sám hối thì đầu của ông sẽ nứt ra". Vị Tỳ-kheo hủy báng Xá-lợi-phất ngay lập tức quỳ xuống trước tòa của Phật, cầu xin đức Phật: "Bạch Phật! Cầu xin người từ bi thương xót con, cho con cơ hội được sám hối". Đức Phật nói một cách trang nghiêm rằng: "Ông hãy sám hối với Xá-lợi-phất!" Vị Tỳ-kheo đó phủ phục đầu xuống quỳ trước mặt Xá-lợi-phất, Xá-lợi-phất dùng tay xoa đầu vị Tỳ-kheo đó, hiền từ nói: "Này Tỳ-kheo! Sám hối ở trong giáo pháp của đức Phật, hiệu quả ấy vô cùng lớn, người có thể hối lỗi, có thể sửa xưa tu nay, thực sự là việc thiện rất lớn. Tôi tiếp nhận sự sám hối của ông, sau này ông đừng phạm sai lầm nữa". Thái độ của Xá-lợi-phất, lời nói của Xá-lợi-phất khiến người nghe đều vô cùng cảm động. Có một lần đức Phật dẫn đệ tử ra ngoài đi xa truyền bá giáo nghĩa, lúc trở về thành Xá-vệ bị đại chúng gièm chê, vì các đệ tử của Lục quần Tỳ-kheo đã tới tinh xá Kỳ Viên trước Phật và đại chúng, hơn nữa chiếm được chỗ ngồi khá tốt, chẳng những thế còn nói

với mọi người rằng: "Đây là chỗ của sư phụ chúng ta, đây là chỗ mà chúng ta nên có được". Sau khi đức Phật trở về, Xá-lợi-phất cũng quay về tinh xá Kỳ Viên, nhìn thấy chỗ ngồi trước đây của mình đã bị Lục quần Tỳ-kheo chiếm mất nên ngài ngồi tĩnh tọa qua đêm dưới một gốc cây. Sáng sớm đức Phật thức dậy, nghe thấy dưới gốc cây có tiếng ho, đức Phật hỏi: "Ai ở đó vậy? Tại sao không tĩnh tọa ở trong phòng?" Xá-lợi-phất lớn tuổi trả lời rằng: "Bạch Phật! Là con, Xá-lợi-phất. Vì hôm qua người trở về cùng đức Phật rất nhiều, tinh xá đã hết phòng trống cho nên con ngủ dưới gốc cây một đêm, không sao đâu ạ". Đức Phật nghe xong, mượn nhân duyên này thuyết pháp cho chúng Tỳ-kheo rằng: "Này các Tỳ-kheo! Ta hỏi các ông, trong giáo đoàn của ta người như thế nào mới có thể được thọ nhận giường nằm thượng đẳng, nước uống thượng đẳng, đồ ăn thượng đẳng?"

Trong chúng Tỳ-kheo có người nói phải là dòng dõi sát-đế-lợi hoặc bà-la-môn xuất gia thì mới được, có người nói phải là người trì giới tu hành mới được, có người nói phải là người truyền bá giáo nghĩa mới được, cuối cùng đức Phật trang nghiêm nói với chúng Tỳ-kheo rằng: "Này các Tỳ-kheo! Trước đây trên Tuyết Sơn có chim ngói, vượn khỉ và voi chung sống với nhau, chúng tuy là bạn bè nhưng không tôn trọng nhau, sau đó chúng cảm thấy làm như vậy không đúng, nên mới cung kính với con vật lớn tuổi nhất, làm theo lời răn dạy của con vật đó. Cứ như vậy, khi chúng thân hoại mạng chung đều sanh về cõi lành. Này các Tỳ-kheo! Nếu các ông tôn kính bậc trưởng lão có pháp lạp thì trong đời này được người khác xưng tán, đời sau mới có thể sanh vào cõi lành. Này các Tỳ-kheo! Trong giáo pháp của ta không phân cấp bậc cao thấp, nhưng trong giáo pháp của ta có trưởng lão giới pháp lạp cao, các ông phải phụng sự lễ bái, cúng dường, các trưởng lão nên được thọ nhận giường nằm hạng nhất, nước uống hạng nhất, đồ ăn hạng nhất". Pháp ngữ của đức Phật, Xá-

lợi-phất nghe xong rất cảm động, chúng Tỳ-kheo nghe xong cũng rất cảm động!

Mục-kiền-liên là bạn lâu năm của Xá-lợi-phất, có một lần trên đường đi truyền bá giáo nghĩa bị nhóm ngoại đạo lõa thể hãm hại. Xá-lợi-phất biết được tin này trong lòng rất thương cảm. Đức Phật biết Mục-kiền-liên bị ngoại đạo lõa thể hãm hại trong lòng cũng rất đau buồn, đức Phật từ thành Ba-liên-phất vượt sông Hằng tới thành Tỳ-xá-ly gần rừng cây của thôn Trúc Phương, ngài báo với đại chúng rằng ba tháng sau ngài sẽ nhập Niết-bàn. Mọi người vừa nghe giống như âm thanh long trời lở đất, đều cảm thấy vũ trụ xoay chuyển, mức độ bi thương còn hơn cả khi cha mẹ qua đời. Trong ba tháng này đức Phật tới tinh xá Kì Viên, tinh xá Trúc Lâm, giảng đường Trùng Các, tinh xá Bàn-sư-đa, giảng đường Lộc Mẫu v.v... Ngài đều tới qua một lần. Đức Phật muốn trước khi nhập Niết-bàn, hy vọng gặp những người mà ngài muốn gặp, giảng những điều mà ngài muốn giảng. Vào lúc này, Xá-lợi-phất muốn nhập Niết-bàn trước. Có một hôm trong lúc thiền định Xá-lợi-phất nghĩ rằng: "Chư Phật quá khứ, đệ tử thượng thủ của các ngài đều nhập Niết-bàn trước Phật, bây giờ càng gần đến ngày đức Phật nhập Niết-bàn rồi, mình nên nhập Niết-bàn trước Phật-đà thì tốt hơn."

Trong lòng Xá-lợi-phất nghĩ như vậy, ngài lập tức đi đến trước tòa của đức Phật, quỳ xuống mà nói rằng: "Bạch Phật! Bây giờ con muốn nhập Niết-bàn, mong Phật cho phép!" Đức Phật nhìn chăm chú Xá-lợi-phất, lâu sau ngài mới nói: "Xá-lợi-phất! Tại sao ông lại muốn nhập Niết-bàn nhanh như vậy?" Xá-lợi-phất không chịu nổi vẻ thương cảm mà đáp rằng: "Bạch Phật! Con nghe nói cách đây không lâu, người muốn nhập Niết-bàn, con không nhẫn tâm nhìn Phật nhập Niết-bàn, hơn nữa con thường nghe người giảng rằng, chư Phật trước đây, đệ tử thượng thủ của

các ngài nhất định phải nhập Niết-bàn trước Phật. Con nghĩ bây giờ chính là lúc con nhập Niết-bàn, muốn khẩn cầu người cho phép!"

Đức Phật lại hỏi: "Xá-lợi-phất! Ông biết lúc ông nhập Niết-bàn, nhưng ông sẽ nhập Niết-bàn ở đâu chưa?"

"Quê hương của con, thôn Ca-la-tý-nã-ca, mẹ già trăm tuổi của con vẫn sống khỏe mạnh, con muốn gặp mẹ, muốn nhập Niết-bàn ở căn phòng mà con đã lớn lên".

"Xá-lợi-phất! Ta không cấm ông, ông có thể làm theo cách ông muốn. Có điều trong số đệ tử của ta không ai sánh bằng ông, lúc ông đi hãy nói một vài lời dạy bảo đại chúng lần cuối!"

Đức Phật dặn A-nan, tập hợp đại chúng Tỳ-kheo tiễn Xá-lợi-phất, hơn nữa Xá-lợi-phất cũng cần nói lời tạm biệt với đại chúng, mọi người rất mau chóng tới tập hợp. Xá-lợi-phất trước tiên nói với Phật: "Bạch Phật! Trong đời quá khứ con chỉ hy vọng có thể gặp được thời đức Phật trụ thế, cuối cùng con cũng được mãn nguyện, không có việc nào khiến con hoan hỷ bằng việc gặp được đức Phật. Mấy chục năm nay nhận được sự chỉ dạy từ bi của đức Phật, khiến kẻ ngu độn như con được khai mở huệ nhãn, chứng được thánh quả. Ngôn từ trong thiên hạ cũng không thể nói hết được sự hoan hỷ và cảm kích trong tâm con. Bây giờ đã gần tới lúc con qua đời, con lập tức muốn vứt bỏ đi sự trói buộc của thế gian để nhập vào cảnh giới tự do tự tại. Con giống như người vác nặng đường xa, bây giờ muốn buông xuống, giải thoát sự trói buộc của ngũ thể, không nhận hết thảy khổ não nữa. Đây là lời từ biệt cuối cùng của con với Phật. Bạch Phật! Mong người tiếp nhận đảnh lễ của con!"

Xá-lợi-phất chắp tay đảnh lễ, không khí vô cùng trang nghiêm, tĩnh mặc. Đức Phật gật gật đầu, Xá-lợi-phất yên lặng đứng dậy rồi lui ra bên ngoài, mãi tới khi không nhìn thấy Phật nữa ngài mới quay mình rời

đi. Chúng Tỳ-kheo đều bưng hoa tươi tiễn Xá-lợi-phất, đội ngũ trang nghiêm tịch tĩnh, cũng không ít người rơi lệ. Xá-lợi-phất đi được một đoạn rồi nói với mọi người: "Xin mọi người dừng bước ở đây, không cần tiễn nữa, chỉ cần sa-di Quân Đầu đi theo tôi là được rồi. Mời mọi người trở về, chính mình tu hành quan trọng hơn, hy vọng mọi người nỗ lực tinh tấn thoát khỏi cảnh ưu khổ. Đức Phật xuất hiện trên thế gian này thực sự rất hiếm có, giống như hoa Ưu Đàm Bát La nở vậy, phải mấy ngàn năm mới có thể gặp được một lần. Thân người khó được, tín tâm đúng đắn thuần khiết càng khó dưỡng thành. Chúng ta có thể xuất gia, có thể nghe được chánh pháp của đức Phật, càng là chuyện hiếm có trong trăm ngàn vạn ức kiếp. Hy vọng mọi người càng tinh tấn hơn nữa, các hạnh vô thường, càng phải chiến thắng nỗi khổ này, đến cảnh giới vô ngã Niết-bàn, đó mới là cõi đi về vĩnh viễn của chúng ta, đó mới là một thế giới tịch tĩnh an lạc".

Lúc Xá-lợi-phất thuyết pháp, mọi người nghĩ tới đây là di ngôn sinh ly tử biệt sau cùng của Xá-lợi-phất, muốn đè nén sự đau buồn nhưng không thể, nước mắt cứ thế tuôn rơi, mọi người đồng thanh nói với Xá-lợi-phất rằng: "Ngài là đệ tử thủ tọa của đức Phật, là trưởng lão trong chúng Tỳ-kheo chúng ta, sau này cần ngài dẫn dắt chúng con làm rất nhiều Phật sự giáo hóa, tại sao ngài lại nhập Niết-bàn sớm như vậy?" Xá-lợi-phất hiểu được tâm tư của mọi người, ngài vẫn an nhiên trả lời: "Mọi người đừng đau lòng, thế gian này là vô thường, mọi người không phải thường nghe đức Phật giảng như vậy sao? Núi Tu-di cũng có lúc sụp đổ, biển cả cũng có một ngày khô cạn, giống như hạt cải nhỏ bé vậy, còn cái chết của sắc thân Xá-lợi-phất tôi, chuyện này là đương nhiên, đây chính là thật tướng của thế gian. Điều mà tôi vẫn muốn dặn dò mọi người chính là phải một lòng tu đạo, thoát khỏi biển khổ, đến thế giới Cực Lạc thanh lương là quan trọng nhất. Còn công việc phụng sự giáo pháp

Phật-đà để cứu thế là đời đời kiếp kiếp, chỉ cần chúng sanh muốn diệt khổ cầu vui, vì chính bản thân họ, họ sẽ tới tiếp nối huệ mạng của đức Phật."

Lời này của Xá-lợi-phất khiến mọi người cảm động, mọi người biết chia ly với Xá-lợi-phất lần này, sau này sẽ vĩnh viễn không gặp lại nữa. Mặc dù ngài dặn bảo mọi người trở về nhưng mọi người vẫn cứ đi theo sau lưng ngài. Xá-lợi-phất không thích họ có thái độ lưu luyến không rời như vậy, cho nên dứt khoát cự tuyệt sự tiễn đưa của họ, mọi người không còn cách nào, chỉ đành dõi mắt tiễn theo bóng lưng của Xá-lợi-phất, vẫn không muốn trở về. Nghĩ tới sau này không còn được gặp lại Xá-lợi-phất trí tuệ bậc nhất nữa, nước mắt không ngừng tuôn rơi, mặc dù họ đã giác ngộ, nhưng tình người vẫn không thay đổi. Sau khi Xá-lợi-phất rời khỏi đức Phật và tăng đoàn, tâm tư khởi dậy trong lòng, không khỏi cảm khái muôn vàn, nhưng không hề hỗn loạn, càng tăng thêm sự trong sáng trong nội tâm. Lúc này ngài giống như đứng trên đỉnh Tuyết Sơn, toàn bộ vụ trũ đều đang hiển hiện ở trong tâm ngài. Xá-lợi-phất bước từng bước một về phía trước, Quân Đầu lặng lẽ từng bước đi theo phía sau ngài.

Xá-lợi-phất trở về cố hương của mình cũng là lúc hoàng hôn, ngài gặp cháu trai của mình là Ưu-bà-ly-bà-đa, Xá-lợi-phất hỏi cháu: "Tổ mẫu có nhà không? Con đi nói với tổ mẫu là cậu đã trở về, nhờ tổ mẫu quét dọn sạch sẽ căn phòng nơi cậu lớn lên, cậu nghỉ ngơi một lát rồi tới đó". "Vâng ạ!" Ưu-bà-ly-bà-đa thấy cậu trở về vô cùng vui mừng, ngay lập tức tới phòng của tổ mẫu báo tin cậu đã trở về. Xá-lợi-phất trở về làm gì? Cháu của ngài không biết điều này. Mẹ của Xá-lợi-phất nghe tin con trai rất lâu chưa trở về nay lại trở về, bà vô cùng vui mừng, mặc dù Xá-lợi-phất đã gần 80 tuổi, nhưng ở trong lòng của người mẹ 100 tuổi thì ngài vẫn là một đứa con thơ. Quét dọn sạch sẽ căn phòng nơi Xá-lợi-phất lớn lên, mẹ ngài cảm thấy rất kì lạ, nhưng mà mẹ con gặp nhau khiến bà vui

mừng phấn khởi tới mức không nghĩ tới nguyên nhân đó nữa. Xá-lợi-phất trở về nhà, hỏi thăm từng người trong nhà, cả gia đình đều vui vẻ khác thường, cháu trai ngài giúp ngài rửa chân, đưa ngài vào tịnh thất. Sau khi Xá-lợi-phất vào tịnh thất mới đem tin tức ngài trở về nhập Niết-bàn nói cho mọi người biết. Mẹ của ngài và mọi người kinh hãi, chỉ có Quân Đầu vẫn điềm tĩnh chăm sóc ngài.

"Chuyện này cũng không có gì, mọi người yên tâm đi", Xá-lợi-phất nói. Ngài tăng thêm ngữ khí nghiêm túc nói: "Thưa mẹ! Tâm của con rất thanh thản, cũng rất yên ổn, đời này con gặp được thầy của mình là đức Phật, là đấng cứu thế, tiếp nhận sự dạy bảo của ngài, con đã thực hành y theo lời dạy, con đã được cứu ra từ trong biển mê sanh tử, con đã được giải thoát từ trong lồng giam của phiền não, không có chuyện gì đáng sợ hãi. Cho nên con trở về là vì muốn nhập Niết-bàn, mong mọi người yên tâm, đời người ai không chết? Giống như con được giải thoát khỏi đau khổ, tiến nhập Niết-bàn, thực sự là chuyện hạnh phúc nhất". Xá-lợi-phất đọc lại pháp ngữ của Phật cho mẹ nghe, mẹ ngài rất hiểu ý của ngài, nói với ngài rằng: "Con nói rất đúng, không mê tiến nhập Niết-bàn, không còn bị sanh tử, thực sự là hạnh phúc vô bờ. Vậy thì con hãy an tĩnh một lát đi!".

Mẹ của Xá-lợi-phất tuy nói như vậy nhưng khi bà quay về phòng trong lòng không kiềm được nỗi xót xa, nước mắt cũng tuôn rơi! Xá-lợi-phất nói với sa-di Quân Đầu: "Con tới căn phòng bên đó, để ta một mình ở đây là được". Khi tin tức Xá-lợi-phất trở về nhập Niết-bàn truyền đi khắp thôn trang, đã là nửa đêm canh ba, nhưng người quy y đức Phật gần đó đều tụ họp lại, họ muốn bái kiến Xá-lợi-phất, muốn thăm hỏi ngài, đồng thời muốn nghe ngài thuyết pháp. Quân Đầu dẫn mọi người tới một nơi ngồi đợi, nói với mọi người đợi tôn giả nghỉ ngơi một lát rồi sẽ ra gặp. Đêm khuya thanh tịnh, trong phòng của Xá-lợi-phất không một

chút tiếng động. Phương đông xuất hiện tia nắng ban mai, bình minh dần dần tới, Xá-lợi-phất gọi Quân Đầu và hỏi: “Có người nào tới sao?” Quân Đầu trả lời: “Vâng ạ, mọi người nghe tin tôn giả sắp nhập Niết-bàn nên tới cầu kiến”. “Vậy thì con đi mời họ tới”. “Vâng tôn giả, họ rất hoan hỷ khi nhìn thấy tôn giả”. Quân Đầu nói với mọi người, tôn giả đồng ý gặp mọi người. Mọi người tưởng rằng không thể nhìn thấy dáng dấp của tôn giả Xá-lợi-phất khi còn sống, nghe được tin này họ vô cùng vui mừng. Mọi người yên lặng, hạ thấp giọng, không dám ho, tập hợp trong căn phòng mà Xá-lợi-phất đã lớn lên, đây là cuộc gặp gỡ thần thánh, Xá-lợi-phất nói với mọi người: “Mọi người đến rất đúng lúc, ta cũng muốn gặp mọi người. Hơn 40 năm nay, ta tiếp nhận sự chỉ dạy của đức Phật, đi khắp nơi hoằng pháp, trong khoảng thời gian này lỡ như ta có lỗi lầm gì thì mong mọi người khoan thứ cho ta lần cuối. Ta ở bên cạnh thầy mình, đức Phật là đấng cứu thế hơn 40 năm, đối với ân sư ta chưa từng có một ý niệm không vui hoặc một ý niệm bất mãn, ta là càng ngày càng cảm kích đức Phật. Ta sống trong thế gian này, đối với sự chỉ dạy sâu rộng như biển cả của ân sư còn có rất nhiều chỗ sâu xa chưa hiểu, hôm nay nhớ tới thật sự cảm thấy vô cùng có lỗi đối với ân sư đấng cứu thế. Có điều nhờ vào chút trí tuệ ít ỏi của ta mà người đời xưng tụng, ta hiểu được sự từ bi của đức Phật, ta làm theo lời dạy của đức Phật, nỗ lực tinh tấn, ta cũng đạt được chánh giác. Ta không có ngã chấp, hôm nay ta từ biệt mọi người, ta sắp nhập vào cảnh giới Niết-bàn tịch tĩnh. Ta nguyện theo sau đức Phật, vĩnh viễn không sanh không tử thường trụ trong vũ trụ này.”

Mọi người nghe thấy cách nói của Xá-lợi-phất, nhìn dáng vẻ an tĩnh của ngài, nghĩ rằng đây chính là người sắp qua đời sao? Thật khiến người khác không hiểu. Mọi người rất cung kính bội phục, cũng rất thương cảm, Quân Đầu mời mọi người lễ bái rồi ra ngoài, Xá-lợi-phất an trụ thiền định, nằm nghiêng bên phải rồi nhập Niết-bàn. Mẹ già trăm tuổi của Xá-lợi-phất rất bi thương, Nhưng lại cảm thấy qua đời an lành như vậy, nhập

Niết-bàn thật là hạnh phúc; đối với cái chết trong tương lai của chính mình, bà cũng tự tin có thể hoan hỷ chào đón nó. Bảy ngày sau khi Xá-lợi-phất nhập Niết-bàn mới đem di hài của ngài đi làm lễ trà tỳ, sa-di Quân Đầu mang di cốt của ngài trở về tinh xá Trúc Lâm, đem hết thảy mọi chuyện đã qua kể cho A-nan, A-nan rơi lệ, đưa Quân Đầu tới báo cáo tỉ mỉ với đức Phật. Đức Phật im lặng lắng nghe. Đức Phật biết A-nan lúc đầu thấy Mục-kiền-liên bị ngoại đạo lõa thể hãm hại, bây giờ lại thấy Xá-lợi-phất nhập Niết-bàn, trong lòng nhất định vô cùng thương cảm, đức Phật bèn hỏi A-nan: "A-nan! Ông đau buồn, thương nhớ điều gì? Chẳng lẽ Xá-lợi-phất nhập Niết-bàn không phải là chuyện đáng quý hay sao? Chẳng lẽ Xá-lợi-phất tiếp nhận giáo pháp của ta rồi mang theo chân lý của ta mà không hề lưu lại hay sao?" A-nan cung kính chắp tay trả lời: "Bạch Phật, không phải! Không phải con đau buồn thương nhớ như vậy, tôn giả Xá-lợi-phất phụng trì giới nghi, trí tuệ cao tột, lại giỏi thuyết pháp, mạnh dạn truyền bá giáo nghĩa, ngài ấy luôn nhiệt tình giáo hóa như vậy. Chuyện này không chỉ chúng con biết, mà cả tín đồ khác cũng đều tán thán. Nhớ tới tôn giả Xá-lợi-phất bây giờ không còn nữa, vì lưu truyền chánh pháp, vì giáo đoàn ngàn vạn năm sau bị ảnh hưởng bởi việc ngài ấy sớm nhập Niết-bàn, đây không phải là sự đau buồn thương nhớ của cá nhân con, con nghĩ cũng là sự đau buồn thương nhớ của mọi người".

Đức Phật biết được sự thực này, nhưng mà ngài vẫn điềm tĩnh nói: "Liên quan đến chuyện này, ông không cần thương nhớ nữa, mặc dù Xá-lợi-phất không còn, nhưng pháp vẫn không mất đi. Vô thường vốn là chân tướng của thế gian, sanh diệt là đạo lý tự nhiên. Trước khi chặt đổ cây lớn, thì phải chặt những cành cây to trước; trước khi núi báu sụp đổ thì phải sụp đổ núi cao lớn trước. Mục-kiền-liên và Xá-lợi-phất nhập Niết-bàn trước chúng Tỳ-kheo, đây cũng là thứ tự tự nhiên của pháp. Không lâu sau ta cũng phải thuận theo pháp tánh mà nhập Niết-bàn, các ông không nên thất vọng, giáo pháp của đức Phật sẽ không mất đi theo

người, hàng ngàn vạn năm sau đức Phật vẫn vĩnh viễn sống trong tâm những ai tin tưởng, đức Phật sẽ vĩnh viễn chăm sóc họ. Các ông phải quy y pháp, quy y chân lý mà ta nói, đừng quy y theo điều khác. Tiến nhập Niết-bàn, đến thế giới Cực Lạc là công phu quan trọng bậc nhất!" Sau khi đức Phật nói xong, liền tập hợp chúng Tỳ-kheo, nhận lấy linh cốt của Xá-lợi-phất từ tay sa-di Quân Đầu, ngài nói với mọi người: "Này các Tỳ-kheo! Linh cốt này chính là của đại trí Xá-lợi-phất, trước đó không lâu đã thuyết pháp thí giáo cho chúng sanh. Trí tuệ của ông rộng lớn vô bờ, ngoài đức Phật ra thì không ai có thể sánh được, ông ấy chứng ngộ pháp tánh, thiểu dục tri túc, dũng mãnh tinh tấn, thường tu thiền định, vì giáo vì người, không có ngã chấp, không thích tranh chấp, tránh xa người xấu, hàng phục ngoại đạo, tuyên dương chánh pháp, ông ấy đã chứng giải thoát, không còn các khổ não. Này các Tỳ-kheo! Mọi người xem, đây chính là di thân của đệ tử thân cận ta!" Lúc đức Phật nói, mọi người bất tri bất giác năm vóc sát đất cung kính đảnh lễ linh cốt của Xá-lợi-phất. Câu chuyện của tôn giả Xá-lợi-phất đã kể xong, đối với người kể như tôi thì cảm xúc vẫn chưa hết, còn phía người nghe các bạn không biết có cảm xúc thế nào? Để tôi giao bài tập cho các bạn: "Tại sao tôi lại kể câu chuyện dài như vậy về tôn giả Xá-lợi-phất cho mọi người nghe?" Chúng ta tiếp tục giới thiệu:

"Tôn giả Đại Mục-kiền-liên"

Tôn giả Mục-kiền-liên là đệ tử thần thông đệ nhất trong số mười đại đệ tử của đức Phật. Mục-kiền-liên là họ của ngài, tên của ngài là Câu-luật-đà, do cha mẹ ngài cầu con dưới cây Câu-luật-đà cho nên đặt tên như vậy. Ngài xuất thân từ gia đình phú quý, cha ngài làm tể tướng, cho nên Đại Mục-kiền-liên là quý tộc xuất gia. Xá-lợi-phất là đệ tử bên phải đức Phật, còn Đại Mục-kiền-liên là đệ tử bên trái đức Phật. Hai đệ tử hai bên trái phải của đức Phật Thích-ca Mâu-ni cũng là biểu pháp. Đại biểu cho

điều gì? Đại biểu Thích-ca Mâu-ni Phật trí tuệ đệ nhất, thần thông đệ nhất. Tôn giả thần thông quảng đại. Để tôi kể câu chuyện tôn giả Mục-kiền-liên dùng thần thông cứu gia tộc Thích-ca cho mọi người nghe:

Ở kiếp lâu xa về trước, tộc Thích-ca làm nghề đánh bắt cá, mưu sinh bằng nghề đánh bắt cá, gia tộc vua Lưu-ly là đàn cá sống trong đầm nước. Người của tộc Thích-ca tát cạn nước trong đầm, đó gọi là một mẻ bắt gọn không chừa lại con nào. Con cá này sanh lòng sân hận muốn báo thù, tương lai nếu nó được thân người, nói có năng lực thì phải báo mối thù này. Đời này đã gặp được, Thích-ca Mâu-ni Phật biết được nhân quả của chuyện này, khuyên nhủ tộc Thích-ca không nên chống cự, nói với họ trốn chạy để khỏi chết. Cho nên phần lớn người trong tộc Thích-ca vượt núi Himalaya tới Tây Tạng, sau đó dừng chân ở Tây Tạng, sau này cũng không quay trở về nữa. Đại sư Chương Gia từng nói với lão pháp sư rằng, con cháu đời sau của tộc Thích-ca ở Tây Tạng.

Tôn giả Mục-kiền-liên thần thông quảng đại, ngài muốn cứu tộc Thích-ca, ngài không nghe theo chỉ thị của đức Phật, lúc thành Ca-tỳ-la-vệ bị vây hãm, ngài dùng thần thông đưa hơn 500 người, trong đó có hoàng tộc thu vào trong bình bát rồi đưa lên trời, kết quả biến thành máu loãng. Ngài biết được thần thông không thể thắng nổi nghiệp quả. Sau cùng lúc ngài đi truyền bá giáo nghĩa thì bị ngoại đạo lõa thể hãm hại, thần thông không thể cứu ngài, đây chính là ngài hiện thân thuyết pháp để lại nhắc nhở cho đời sau. Thần thông không phải là pháp căn bản. Đức Phật thường trách cứ các đệ tử ỷ lại vào thần thông, bởi vì thần thông không hề liên quan tới liễu thoát sanh tử. Thần thông của ngài Mục-kiền-liên, tai nghe âm thanh, dù xa hay gần đều có thể nghe được; mắt nhìn đồ vật, dù trong hay ngoài đều có thể nhìn thấy; thậm chí là suy nghĩ trong lòng người khác ngài cũng có thể biết. Liên quan đến việc có thể nhìn thấy tâm của người khác, có một câu chuyện giữa Mục-kiền-liên và Liên Hoa Sắc:

Có một lần Mục-kiền-liên đi qua khu trồng cây cối, có một người phụ nữ trung niên xinh đẹp tên là Liên Hoa Sắc. Bà dùng dáng vẻ quyến rũ của mình đến gần Mục-kiền-liên, sau đó chào hỏi Mục-kiền-liên: "Tôn giả Mục-kiền-liên! Ngài có thời gian không? Con có thể nói chuyện với ngài không?" Mục-kiền-liên vừa nhìn Liên Hoa Sắc, không những chỉ nhìn thấy khuôn mặt của bà mà còn nhìn thấy tâm của bà. Hóa ra Liên Hoa Sắc là kỹ nữ, bà còn có một quãng đời truyền kỳ, bây giờ bị ngoại đạo xúi giục, muốn dùng sắc đẹp của bà để mê hoặc Mục-kiền-liên, phá hoại giới hạnh của Mục-kiền-liên. Liên Hoa Sắc tuy là người đẹp hết thời nhưng sắc đẹp của bà lại hiếm có trên đời. Nếu là người đàn ông khác, với sức quyến rũ của bà thì nhất định sẽ động tâm, nhưng ở trước mặt Mục-kiền-liên thì bà đã tìm nhầm đối tượng.

Tâm của Liên Hoa Sắc không hoàn toàn là đen tối tội ác, có điều bà không biết mình cũng có lương tâm thiện lành, bởi vì trước đây bà gặp phải cảnh ngộ bất hạnh cho nên mới khiến bà muốn đùa cợt với tình cảm thế gian này. Tôn giả Mục-kiền-liên thần thông đệ nhất đã thấy rõ ý đồ trong lòng Liên Hoa Sắc, ngài bèn đứng lại nói rằng: "Người phụ nữ đáng thương! Cảnh ngộ của bà đã bất hạnh như vậy, sao bà còn không biết khổ não của chính mình? Bây giờ bà trang điểm yêu mị như vậy, tự cho rằng mình rất xinh đẹp, nhưng mà ta thấy thân thể của bà không chỉ xấu xí, ô uế, mà ta càng biết ý đồ phi pháp ẩn chứa trong tâm của bà nữa! Thân thể của bà, xương nối với xương, gân nối với gân, toàn thân uốn lượn như con rắn vậy. Máu đỏ, máu đen chảy trong thân thể của bà. Bên trong lớp da của bà là mồ hôi, nước mắt, phân tiểu, từ trong chín lỗ lại thường bài tiết ra ngoài. Bà không biết thân thể con người bất tịnh, trang hoàng bề ngoài rồi tự mình đắc ý, mê muội vẻ đẹp giả dối, cũng giống như voi già sa vào bùn lầy, càng lún càng sâu". Liên Hoa Sắc dùng ánh mắt kinh ngạc nhìn Mục-kiền-liên, bà bất giác rơi lệ tựa như sám hối mà nói rằng: "Tôn giả! Ngài nói rất đúng, con trang điểm thân thể dơ bẩn này để mê hoặc người

khác, trên thực tế chính con cũng chán ghét thân thể của chính mình, có điều con cũng không còn cách nào khác, dù thế nào đi chăng nữa con cũng sẽ không được cứu vớt, tương lai con sẽ bị nhân quả rất đáng sợ bám lấy". Mục-kiền-liên an ủi bà ấy rằng: "Bà không nên cam chịu, cho dù quá khứ như thế nào, chỉ cần sám hối lỗi lầm xưa thì không có chuyện không cứu được. Khi quần áo dơ bẩn có thể dùng nước giặt, khi thân thể dơ bẩn cũng có thể dùng nước tắm, khi trong tâm không sạch có thể dùng Phật pháp gột rửa. Trăm sông có ô nhiễm thế nào thì chỉ cần chảy ra biển cả, nước biển cả sẽ rửa sạch nước từ trăm sông đổ vào. Sự dạy dỗ của thầy ta là đại thánh Phật-đà có thể rửa sạch ô uế trong tâm con người, khiến mỗi người đều có thể ngộ đạo được cứu."

Liên Hoa Sắc rất hoan hỷ nhưng có vẻ không tin, nói: "Sự dạy dỗ của đức Phật thật sự từ bi vĩ đại như vậy sao? Tôn giả! Ngài vẫn chưa biết quá khứ của con, con nói ra ngài nhất định sẽ tránh né không muốn nghe, quá khứ của con thực sự quá bất hạnh, đầy tội ác". "Bà nói ra ta nghe thử cũng tốt". Liên Hoa Sắc kể lại quá khứ của mình một cách rất hổ thẹn: "Tôn giả! Tên con là Liên Hoa Sắc, là con gái của một trưởng giả trong thành Đức-xoa-thi-la, vào năm con 16 tuổi cha mẹ kén rể chọn chồng cho con. Không lâu sau cha con bất hạnh qua đời, người mẹ góa mất chồng đã tư thông với chồng con, khi con biết được sự thật thì vô cùng đau khổ, lúc đó con đã có một đứa con gái với chồng mình, trong cơn tức giận con đã bỏ con gái lại rồi ra đi. Sau khi rời khỏi gia đình, con phiêu bạt trong biển người mấy năm, con tiếp tục tái giá với người khác, sống được mấy năm hạnh phúc. Có một lần chồng con ra ngoài buôn bán, lúc trở về từ thành Đức-xoa-thi-la liền giấu con lấy đi mấy ngàn tiền vốn mua một tiểu thiếp, lúc đầu chồng con còn giữ bí mật, không cho con biết, giấu cô gái đó ở nhà người bạn, sau đó khi con biết được, khóc lóc ầm ỹ muốn nhìn xem cô gái đó có dáng vẻ như thế nào, tại sao cô ấy lại cướp đi tình yêu của chồng con? Nhưng mà tôn giả! Con không thấy thì

thôi, vừa thấy con liền choáng váng ngã xuống đất, hóa ra cô gái đó chính là con gái của con với người chồng trước. Tôn giả! Khi con biết được sự thật như vậy, hỏi con làm sao không bi thương cho được? Con nghĩ sao tội ác của con lại nặng nề như vậy? Trước đây mẹ của con đã cướp đi người chồng đầu tiên, bây giờ con gái lại cùng tranh người chồng hiện tại, con còn mặt mũi nào gặp người khác? Từ đó con lại bỏ nhà ra đi. Con chán ghét thế gian này, con chán ghét loài người, con đã làm dâm nữ bán rẻ tiếng cười. Con muốn đùa giỡn thế gian, bỡn cợt loài người, con đã sống cuộc sống tạo tội như vậy đó. Tôn giả! Chỉ cần có tiền, chuyện gì con cũng làm ra được, không cần con nói tôn giả đã biết tại sao con tới đây thách thức giới hạnh của ngài, bây giờ con phải sám hối với tôn giả như thế nào đây?"

Sau khi Mục-kiền-liên nghe Liên Hoa Sắc nói ra thân thế của mình, ngài cũng không hề coi thường tâm của bà ấy, ngược lại ngài nhìn thấy tâm của Liên Hoa Sắc lúc này rất chân, rất thiện, rất mỹ. Ngài dùng lời lẽ đồng cảm thương xót nói với bà: "Liên Hoa Sắc! Ta nghe bà kể về cảnh đời của mình, mặc dù là một đoạn nhân duyên đáng sợ, nhưng mà nếu có thể làm theo lời chỉ dạy của đức Phật, nhân duyên như vậy cũng sẽ đến lúc kết thúc, biển cả rộng lớn, đại địa vô biên đều có thể dung nạp sự ô uế. Chỉ cần bà sám hối quá khứ, tinh tấn Phật đạo, hết thảy quá khứ không còn vấn đề gì nữa, giờ phút này cơ duyên của bà được đức Phật cứu giúp đã đến, bà hãy theo ta đi gặp đức Phật!" Liên Hoa Sắc rất hoan hỷ, nhờ vào nhân duyên như vậy mà bà trở thành đệ tử của Phật. Sau này trong tăng đoàn đệ tử nữ chúng của Phật, Liên Hoa Sắc đã trở thành Tỳ-kheo ni mẫu mực. Trong chúng Tỳ-kheo thì Mục-kiền-liên thần thông đệ nhất, trong chúng Tỳ-kheo-ni thì Liên Hoa Sắc là thần thông đệ nhất. Sửa đổi làm mới là cách duy nhất để lìa khổ được vui. Trong giáo pháp của đại thánh Phật-đà, cho dù trước đây họ là kẻ thập ác ngũ nghịch, chỉ cần họ tinh tấn tu đạo, hồi tâm sám hối thì lúc nào cũng có thể được cứu. Mục-

kiền-liên không chỉ là thần thông đệ nhất, ngài càng nổi tiếng là đại hiếu đại từ.

Ngài từng vào địa ngục cứu mẹ, lễ Vu Lan ngày 15 tháng 7 lưu truyền tới ngày nay. Ngài từng khuyên em trai bố thí, dùng sức thần thông đưa em trai tới trời Lục Dục, khiến em trai biết được công đức bố thí sẽ không uổng phí. Ngài từng thay Phật giảng kệ Thất Phật Thông, kệ Thất Phật Thông đó là:

"Không làm các việc ác,
Siêng làm các việc thiện.
Giữ tâm ý trong sạch,
Đây là lời Phật dạy".

Ngài và tôn giả Xá-lợi-phất giống như trợ thủ đắc lực của đức Phật vậy, [đệ tử mà] đức Phật đặc biệt dựa vào chính là Xá-lợi-phất và Mục-kiền-liên. Mục-kiền-liên và Xá-lợi-phất hiện thân chuyển bánh xe pháp của đức Phật, cống hiến rất lớn. Giáo pháp của đức Phật có thể truyền khắp Ấn Độ trong thời gian ngắn như vậy, công lao của hai ngài thật sự không thể nào phủ nhận. Vinh quang thuộc về đức Phật, hai ngài chưa từng suy nghĩ cho lợi ích của chính mình. Giáo pháp của đức Phật hưng thịnh, người tín ngưỡng đương nhiên hoan hỷ. Nhưng người không thích giáo pháp của đức Phật hưng thịnh, không chỉ có Đề-bà-đạt-đa, còn có rất nhiều tín đồ tôn giáo khác. Đặc biệt là sau khi vua A-xà-thế quy y đức Phật, ông ấy rất bài xích các tôn giáo khác, điều này càng khiến tín đồ tôn giáo khác ghen ghét sự hưng thịnh của Phật pháp. Tín đồ tôn giáo khác không dám tới chèn ép đức Phật, bây giờ họ không chỉ sợ oai đức của đức Phật mà còn sợ thế lực của quốc vương. Sau cùng họ nghĩ cách trước tiên loại trừ hai cánh tay của đức Phật, đó chính là Xá-lợi-phất và Mục-kiền-liên.

Mục-kiền-liên trên đường đi hoằng pháp, ngang qua núi Y-lê-xà-lê. Lúc ngài tĩnh tọa trong núi, ngay lúc đó ngoại đạo lõa thân nhìn thấy, chúng liền tập hợp rất nhiều người từ trên núi ném đá xuống. Đá rơi xuống như mưa, nhục thân vô thường của Mục-kiền-liên bị đè nát vụn. Nhưng ngoại đạo lõa thân hai ba ngày sau cũng không dám tới gần nơi vong thân của Mục-kiền-liên, chúng sợ đạo lực thần thông của Mục-kiền-liên. Nhưng vì truyền lại hạt giống Phật pháp, vì trở thành tấm gương, làm tấm gương vì pháp hi sinh thân mình cho đời sau, sắc thân của ngài thật sự đã vĩnh biệt thế gian. Không lâu sau chúng Tỳ-kheo biết được tin Mục-kiền-liên hy sinh vì Phật pháp, có người cúi đầu buồn bã, có người muốn tìm tín đồ tôn giáo khác báo thù cho Mục-kiền-liên, có người thỉnh hỏi đức Phật: "Bạch Phật! Tôn giả Mục-kiền-liên là người lợi hại như vậy, trước đây khi ngài tới nước Bạt-già truyền bá giáo nghĩa, ác ma dùng thần thông chui vào bụng của ngài, ngài vẫn an tĩnh khuyên răn ác ma, đệ tử của đức Phật, trừ khi nghiệp lực hiện tiền, ác ma không thể nào hại được. Ác ma sợ hãi thần lực của ngài liền chui ra. Bây giờ, một vị tôn giả có thần thông như vậy, thật sự là nghiệp báo hiện tiền sao? Kết cục của ngài ấy sao lại bất hạnh như vậy?"

Đức Phật đã thể hội chứng đắc chân lý vũ trụ, ngài không kích động như chúng Tỳ-kheo, đức Phật an tĩnh nói với đại chúng rằng: "Đúng vậy! Nhục thể là vô thường, nghiệp báo phải kết thúc. Chỉ có tôn giả Mục-kiền-liên, lúc mất không mê mà nhập Niết-bàn. Vấn đề sanh tử ở trước mặt người giác ngộ không thành vấn đề. Có sanh thì có tử, tử cũng không cần phải hoang mang lo sợ, điều quan trọng là lúc qua đời có nắm chắc hay không. Tôn giả Mục-kiền-liên vì tuyên dương giáo pháp của Như Lai, sự hy sinh của ngài ấy thật sự đẹp vô hạn!" Câu chuyện về tôn giả Mục-kiền-liên đã kể xong.

Tiết học hôm nay giao lưu tới đây. Cảm ơn mọi người, A-di-đà Phật!